

แผนบริหารความเสี่ยง
ด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต
ของสำนักกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต จึงได้มีการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อป้องกันและลดปัญหาการทุจริต ภายในองค์กร โดยได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางของ Committee of Sponsoring Organization of The Treadway Commission (COSO) เพื่อให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกัน ควบคุม และบรรเทาความผิดพลาดหรือลดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานในอนาคต ซึ่งการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และสอดคล้องกับทิศทางนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

ดังนั้น เพื่อร่วมขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่ให้ความสำคัญกับการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และเพื่อเป็นการปฏิบัติตามแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักกฎหมายจึงได้มีการทบทวนศึกษา วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่มีความสอดคล้องตามบริบทและภารกิจของสำนักกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย มิติต่าง ๆ รวม ๖ มิติ ได้แก่ มิติการบริหารงานบุคคล มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ มิติการบริหารจัดการโครงการ มิติการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม มิติการจัดซื้อจัดจ้าง และมิติการรักษาความลับทางราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต	
ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. ประโยชน์ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	
ด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต	๒
๔. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยง	๓
๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๓
๕.๑ การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต (Fraud Risk Assessment)	๓
๕.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๕.๓ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๕.๔ กิจกรรมการควบคุมการทุจริต (Fraud Control Activity)	๕
๕.๕ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๕.๖ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน	๖
๕.๗ พฤติกรรมและปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต	๖
๕.๘ สถานะความเสี่ยง	๗
๖. แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต	
ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๒
๗. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยง	
ด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๗

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. ตารางระบุประเภทความเสี่ยงและสถานะความเสี่ยง	๘
๒. ตาราง SCORING ข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๓ มิติ (Risk level matrix)	๑๑
๓. ตารางการบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๒
๔. ตารางแบบฟอร์มรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่	
๑. ภาพสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)	๖
๒. ภาพแสดงสถานะความเสี่ยง	๗

แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตนับเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลกมาอย่างยาวนาน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม เสถียรภาพทางการเมือง ตลอดจนความมั่นคงของประเทศ แม้หน่วยงานในภาครัฐจะมีการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ในการหยุดยั้งการทุจริต แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงอยู่และสลับซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลด้วยการละเมิดกฎหมายหรือจริยธรรม การใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เข้าแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในกระบวนการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตรวมทั้งเป็นการระมัดระวังในการรับรู้ถึงสัญญาณเตือนภัย หรือข้อบ่งชี้ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่รวดเร็วและแม่นยำ การเรียนรู้และเข้าใจถึงมูลเหตุของการทุจริต การทำความเข้าใจถึงแนวทางป้องกันและวิธีปฏิบัติเมื่อเกิดการทุจริตย่อมถือเป็นสิ่งที่จะช่วยให้สามารถจัดการกับการทุจริตได้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตจึงได้มีการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และมีการบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตอย่างต่อเนื่อง จริงจัง สอดคล้องกับทิศทางนโยบายสำคัญและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ดังนั้น สำนักกฎหมายในฐานะหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการทุจริต และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ โดยมีจำนวนทั้งสิ้น ๖ มิติ ได้แก่ มิติการบริหารงานบุคคล มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ มิติการบริหารจัดการโครงการ มิติการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม มิติการจัดซื้อจัดจ้าง และมิติการรักษาความลับทางราชการ ทั้งนี้ แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกและลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตประพตติมิชอบ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการทุจริต

๒.๒ เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกัน ควบคุม หรือลดความเสี่ยงการทุจริตประพตติมิชอบ

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการไม่ยอมรับ ไม่ทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตในทุกรูปแบบให้แก่บุคลากรของสำนักกฎหมาย

๓. ประโยชน์ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต

๓.๑ ผู้บังคับบัญชาและบุคลากรของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตประพตติมิชอบของสำนักกฎหมาย ตามแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๒ มีเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจถึงกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ของสำนักกฎหมาย พร้อมนำแผนไปสู่การปฏิบัติ อันจะช่วยลดมูลเหตุหรือโอกาสในการเกิดความเสี่ยงทุจริต รวมทั้งยังสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างทันเวลา

๓.๓ สามารถติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการหรือกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนด และนำผลที่ได้จากการติดตามมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ในปีงบประมาณต่อไป

๓.๔ บุคลากรของสำนักกฎหมายมีการสร้างวัฒนธรรมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยนำแนวทางการบริหารจัดการไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงาน อันส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๓.๕ สำนักกฎหมายมีขีดความสามารถและมาตรฐานการดำเนินงานตามนโยบายการดำเนินงานที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากำหนด

๔. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยง

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้กำหนดขอบเขตการวิเคราะห์ การประเมิน และแนวทางบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริต โดยยึดมั่นการปฏิบัติราชการให้มีความโปร่งใส ไม่ยอมรับ ไม่ทน ไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ โดยแบ่งออกเป็น ๖ มิติ ดังนี้

๔.๑ มิติการบริหารงานบุคคล เช่น ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามระเบียบวินัย กรณีขาดลา มาสาย การสแกนลายนิ้วมือ

๔.๒ มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ เช่น การเบียดบังทรัพยากรของรัฐไปใช้ในทางส่วนตัว

๔.๓ มิติการบริหารจัดการโครงการ เช่น เกิดความผิดพลาดจากการอำพรางหรือปกปิดข้อมูลของผู้เบิกจ่าย/ผู้นำจ่าย

๔.๔ มิติการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม เช่น การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และแผนงานที่กำหนดหรือไม่ดำเนินโครงการฝึกอบรม/สัมมนาตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (กรณีที่ทำให้ประโยชน์ตกอยู่กับบุคคล/กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง)

๔.๕ มิติการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น เกิดการเอื้อประโยชน์ต่อคู่สัญญาบางราย ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสนอราคารายอื่น

๔.๖ มิติการรักษาความลับทางราชการ เช่น ข้อมูล/เอกสารที่อยู่ในความลับผิดชอบเกิดการรั่วไหล

๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง

๕.๑ การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต (Fraud Risk Assessment)

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึก และค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า

โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำไม่เป็นการเพิ่มภาระงาน วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้องค์กรมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

๕.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักการของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organization ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรก เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report - Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control และครั้งที่ ๓ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุง ในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ นี้ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ. ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกัน ใฝ่ระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร

องค์ประกอบของการใฝ่ระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ/องค์กร ตามหลักการ/แนวคิด COSO ๒๐๑๓

องค์ประกอบของการใฝ่ระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ/องค์กร ตามหลักการ/แนวคิด COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

(๑) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกและบรรยากาศของการควบคุมภายในซึ่งปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยที่นำมาพิจารณารวมกันส่งผลให้เกิดความมีประสิทธิภาพของมาตรการหรือวิธีการควบคุมภายในองค์กร หรือทำให้มาตรการและวิธีการควบคุมที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมให้ทุกคนในองค์กรตระหนักถึงความจำเป็นของระบบการควบคุมภายในและเน้นการสร้างบรรยากาศโดยผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้คนขององค์กรเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบ

(๒) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นกระบวนการที่ทำให้กิจการขององค์กรทราบถึงความเสี่ยงที่กำลังจะเผชิญล่วงหน้าได้ เมื่อทราบถึงความเสี่ยงแล้วก็สามารถที่จะบริหารความเสี่ยงเพื่อเปลี่ยนเป็นวิกฤติให้เป็นโอกาส และเพื่อลดผลกระทบความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้

(๓) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) หมายถึง การกระทำที่สนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน และคำสั่งต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนด ซึ่งจะต้องเป็นการกระทำที่ถูกต้องและในเวลาที่เหมาะสม จะเพิ่มความมั่นใจในความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

(๔) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการควบคุมภายในยุคปัจจุบัน ซึ่งหากข้อมูลข่าวสารมีความทันสมัยก็จะทำให้องค์กรรับรู้ข้อมูลได้ทันทั่วทั้งที่มี ความได้เปรียบทางด้านธุรกิจ และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรได้ดีอีกด้วย

(๕) กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities) การควบคุมภายในขององค์กรจะสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดการติดตามและประเมินผล เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารมั่นใจได้ว่ามาตรการและระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๕.๓ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) Corrective : เป็นการแก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

๒) Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง โดยต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๓) Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับกระบวนการทำงานใหม่ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้

๔) Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะอาจเกิดขึ้นและป้องกันหรือป้องปรามล่วงหน้าในประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๕.๔ กิจกรรมการควบคุมการทุจริต (Fraud Control Activity)

กิจกรรมการควบคุมการทุจริตเป็นการกระทำที่จัดตั้งขึ้นโดยผ่านนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่ช่วยให้มั่นใจว่าแนวทางของฝ่ายบริหารในการลดความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดขึ้นในเชิงปฏิบัติ กิจกรรมการควบคุม การทุจริต เป็นระเบียบปฏิบัติหรือกระบวนการที่มีเจตนาเฉพาะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้นของการทุจริต หรือตรวจจับได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดการทุจริตขึ้น กิจกรรมการควบคุมการทุจริตโดยทั่วไปอาจมองได้ว่าเป็นทั้งส่วนที่ใช้ป้องกัน (ออกแบบเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ทุจริตหรือรายการที่นำไปสู่การทุจริต) หรือส่วนที่ใช้ตรวจจับ (ออกแบบเพื่อให้สามารถค้นพบเหตุการณ์หรือรายการทุจริตหลังผ่านกระบวนการขั้นต้นที่นำไปสู่การทุจริต) การเลือกพัฒนา นำมาใช้ และตรวจติดตามกิจกรรมการควบคุมเพื่อการป้องกันและตรวจจับการทุจริตเป็นส่วนสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต กิจกรรมการควบคุมการทุจริตเป็นเอกสารที่กำหนดวิธีปฏิบัติและผู้รับผิดชอบในการระบุความเสี่ยงและชนิดของการทุจริต กิจกรรมการควบคุมการทุจริตจึงเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของการควบคุมภายใน องค์กรเลือกพัฒนา และนำกิจกรรมการควบคุมมาใช้เกี่ยวกับการป้องกันและการตรวจจับเพื่อลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ทุจริตที่อาจเกิดขึ้นหรือไม่ถูกตรวจพบได้อย่างทันเวลา

๕.๕ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๕.๖ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน

๑) การระบุความเสี่ยง

๒) การประเมินสถานะความเสี่ยง

๓) การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

๔) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

๖) การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๗) จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘) การจัดทำรายการบริหารความเสี่ยง

๙) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๕.๗ พฤติกรรมและปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต

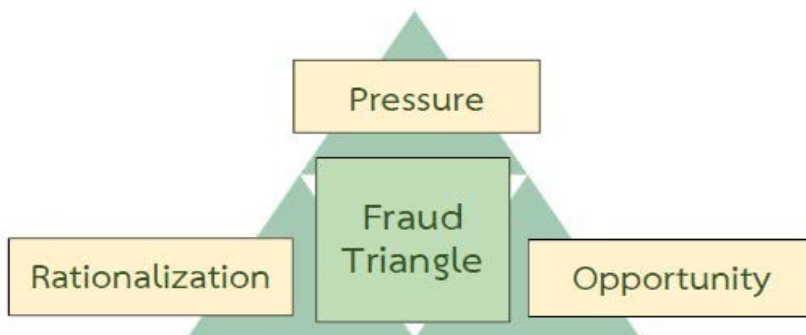
ปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตจะประกอบไปด้วย ๓ ปัจจัยหลัก ดังนี้

๑) Pressure/Incentive แรงกดดันหรือแรงจูงใจ ซึ่งอาจจะมาจากความยากจน ความจำเป็นต้องใช้เงิน การติดการพนัน การทำผลงานที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย หรืออาจเกิดจากความต้องการส่วนตัว การเลียนแบบผู้อื่น เช่น การใช้สินค้าราคาแพง การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

๒) Opportunity โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน

๓) Rationalization การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ เป็นการหาเหตุผลสนับสนุนหลอกตัวเอง หลอกผู้อื่นว่าไม่ผิด เช่น การอ้างว่าเป็นการกระทำของคนส่วนใหญ่

สามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

ภาพที่ ๑ สามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

๕.๘ สถานะความเสี่ยง

สถานะความเสี่ยงสามารถระบุออกได้ตามสีไฟจราจร ดังนี้

😊 **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ

😐 **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมระดับระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

😡 **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงสถานะความเสี่ยง

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงจากกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามบริบทอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนัก และประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยอ้างอิงเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต “คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS, กันยายน ๒๕๖๑” จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เพื่อระบุประเด็นความเสี่ยง ประเภทความเสี่ยงและสถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือความไม่โปร่งใสที่สำคัญในแต่ละด้าน ซึ่งนำไปสู่มาตรการจัดการความเสี่ยงโดยสามารถระบุประเด็นความเสี่ยงได้เป็น ๖ มิติ ดังนี้

ตารางที่ ๑ : ตารางระบุประเภทความเสี่ยงและสถานะความเสี่ยง

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง การทุจริต		สถานะ ความเสี่ยง
			Known Factor	Unknown Factor	
๑. มิติการบริหาร งานบุคคล	๑. ความเสี่ยง ด้านการปฏิบัติ ตามกฎหมายและระเบียบ วินัย	• การขาด ลา มาสาย	✓		😊 สีเหลือง
		• การสแกนนิ้วเพื่อเข้า/ เลิก การปฏิบัติราชการ	✓		😊 สีเหลือง
		• การละเลยการปฏิบัติ หน้าที่	✓		😊 สีเหลือง
	๒. ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องวินัย ข้าราชการรัฐสภา สามัญ	• บุคลากรของ สำนักกฎหมายขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องวินัยข้าราชการ รัฐสภาสามัญ ทำให้เกิด การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง	✓		😊 สีเหลือง
๒. มิติการบริหาร จัดการทรัพย์สิน ของทางราชการ	การเบียดบังวัสดุ ครุภัณฑ์/ทรัพย์สิน ของทางราชการไปใช้ ในทางส่วนตัว	• ขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือการตรวจสอบการใช้ ทรัพย์สินของทางราชการ ที่เป็นระบบ	✓		😊 สีเหลือง
๓. มิติการบริหาร จัดการโครงการ	๑. โครงการฝึกอบรม/ สัมมนาภายใน สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา	• การดำเนินโครงการ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และแผนงานที่กำหนด หรือไม่ดำเนินโครงการ ฝึกอบรม/สัมมนา ตามที่ได้รับการจัดสรร งบประมาณ (กรณีที่ทำให้ ประโยชน์ตกอยู่กับบุคคล/ กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง)		✓	😊 สีเขียว
		• การเบิกจ่ายค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม เกินจำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรม/สัมมนา ตามที่ได้รับอนุมัติ (เบิกจ่าย ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง)		✓	😊 สีเขียว
		• ออกใบเสร็จในการจัดซื้อ จัดจ้างที่ไม่ตรงตามระเบียบ การเงิน/ขั้นตอน การเบิกจ่าย		✓	😊 สีเขียว

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		สถานะความเสี่ยง
			Known Factor	Unknown Factor	
	๒. โครงการฝึกอบรม/สัมมนาภายนอกสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	<ul style="list-style-type: none"> การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่กำหนดหรือไม่ดำเนินโครงการฝึกอบรม/สัมมนาตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (กรณีที่ทำให้ประโยชน์ตกอยู่กับบุคคล/กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง) 		✓	😊 สีเขียว
		<ul style="list-style-type: none"> การเบิกจ่ายค่าอาหารค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกินจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนาตามที่ได้รับอนุมัติ (เบิกจ่ายไม่ตรงกับข้อเท็จจริง) 		✓	😊 สีเขียว
		<ul style="list-style-type: none"> ออกไปเสร็จในการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ตรงตามระเบียบการเงิน/ขั้นตอนการเบิกจ่าย 		✓	😊 สีเขียว
๔. มิติการเบิกจ่ายเบี่ยงประชุม	เกิดความผิดพลาดจากการอำพรางหรือปกปิดข้อมูลของผู้เบิกจ่าย/ผู้นำจ่าย	<ul style="list-style-type: none"> มีการเบิกจ่ายเบี่ยงประชุมผ่านระบบของสำนักการคลังและงบประมาณโดยการโอนเข้าบัญชี 		✓	😊 สีเขียว
๕. มิติการจัดซื้อจัดจ้าง	เกิดการเอื้อประโยชน์ต่อคู่สัญญาบางรายทำให้เกิด	<ul style="list-style-type: none"> การตรวจร่างสัญญาเอื้อประโยชน์ต่อคู่สัญญาบางราย 		✓	😊 สีเขียว
	ความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสนอราคารายอื่น	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ดุลพินิจไม่สุจริตทำให้คู่สัญญาบางรายได้ประโยชน์ 		✓	😊 สีเขียว
๖. มิติการรักษาความลับทางราชการ	ข้อมูล/เอกสารที่อยู่ในความลับผิดชอบเกิดการรั่วไหล	<ul style="list-style-type: none"> มีการนำข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต 	✓		😊 เหลือง

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าจากขอบเขตความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทั้ง ๖ มิติ นั้น ประกอบด้วยประเด็นความเสี่ยงจำนวนทั้งสิ้น ๘ ประเด็นความเสี่ยง และมีเหตุการณ์ความเสี่ยงจำนวน ๑๕ เหตุการณ์ โดยแยกเป็น Known Factor จำนวน ๖ ประเภท และ Unknown Factor ๙ ประเภท มีสถานะความเสี่ยงสีเขียว จำนวน ๙ สถานะสถานะความเสี่ยงสีเหลือง จำนวน ๖ สถานะ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่สถานะความเสี่ยงระดับสูงถึงสูงมาก “สีส้ม/สีแดง” จะเป็นประเด็นความเสี่ยงที่มีความจำเป็นต้องเฝ้าระวังอย่างมาก โดยจะคำนวณหา “ค่าความเสี่ยงรวม” ได้จากค่าความเสี่ยงรวม = ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง (ที่มีค่า ๑ - ๓) × ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า (๑ - ๓)

๑. ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- **MUST** หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- **SHOULD** หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อให้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

จากนั้น นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๒ : SCORING ข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๓ มิติ (Risk level matrix)

มิติ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตระดับสถานะสีเหลือง/สีแดง	ระดับของความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม (๑-๙)	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (ต่ำ/ปานกลาง/สูง)
๑. การบริหารงานบุคคล	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย และการขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ	๓	๒	๖	ค่อนข้างสูง
๒. มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐ	การเบียดบังวัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในทางส่วนตัว	๓	๒	๖	ค่อนข้างสูง
๓. มิติการบริหารจัดการโครงการ	ไม่มี	-	-	-	-
๔. มิติการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม	ไม่มี	-	-	-	-
๕. มิติการจัดซื้อจัดจ้าง	ไม่มี	-	-	-	-
๖. มิติการรักษาความลับทางราชการ	ข้อมูล/เอกสารที่อยู่ในความลับผิดชอบเกิดการรั่วไหล	๓	๒	๖	ค่อนข้างสูง

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่าจากขอบเขตความเสี่ยงการทุจริตของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทั้ง ๖ มิติ นั้น มีประเด็นความเสี่ยงที่ต้อง “เฝ้าระวัง” จำนวนทั้งสิ้น ๓ ประเด็น รวมทั้งแสดงให้เห็นการประเมินค่าความเสี่ยงรวม (๑ - ๙) และค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (ต่ำ - สูง) โดยประเด็นความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงรวมและค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต “ค่อนข้างสูง” จำนวน ๓ ประเด็น

**๖. แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต
ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

**ตารางที่ ๓ : การบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต
ของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยง
๑. มิติการบริหาร งานบุคคล	๑. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบวินัย กรณีการขาด ลา มาสาย การสแกนลายนิ้วมือ และการมาทำงานแต่ละเลย การปฏิบัติหน้าที่	๑. การปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่มีประสิทธิภาพ ๒. การพิจารณาผลการปฏิบัติ ราชการ (PMS) ๓. ถูกดำเนินการทางวินัย	๑. รณรงค์ให้บุคลากร ของสำนักกฎหมายต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และวินัย ของทางราชการ ๒. กำหนดแนวทาง/ หลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการ เกี่ยวกับการขาด ลา มาสาย และการสแกนลายนิ้วมือ ๓. จัดให้มีการรายงานผล การมาปฏิบัติราชการของ บุคลากรของสำนักกฎหมาย ต่อผู้อำนวยการสำนัก เป็นประจำทุกวัน/สัปดาห์ ๔. ยกย่องบุคลากรที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและ วินัย ของทางราชการเกี่ยวกับการขาด ลา มาสาย อย่างเคร่งครัด และได้อุทิศเวลาของตน ให้แก่ราชการ

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยง
	๒. ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ	ความเสียหายต่อบุคลากรของสำนักกฎหมายที่กระทำผิดวินัยและถูกดำเนินการทางวินัย	๑. กำหนดขั้นตอน/แนวทางการปฏิบัติราชการ (คู่มือการปฏิบัติราชการ) ๒. รณรงค์ให้บุคลากรของสำนักกฎหมายปฏิบัติตามขั้นตอน/แนวทางการปฏิบัติราชการ (คู่มือการปฏิบัติราชการ) อย่างเคร่งครัด ๓. ติดตาม ควบคุม กำกับดูแลให้บุคลากรของสำนักกฎหมายต้องปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรมภายใต้ขั้นตอน/แนวทางการปฏิบัติราชการ (คู่มือการปฏิบัติราชการ)
๒. มิติการบริหารจัดการทรัพย์สินของทางราชการ	การเบียดบังวัสดุ ครุภัณฑ์/ทรัพย์สิน ของทางราชการไปใช้ในทางส่วนตัว	๑. เกิดความไม่คุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร ๒. ส่งผลกระทบต่อด้านงบประมาณในการจัดซื้อเพิ่มเติม	๑. รณรงค์และสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากรภายในสำนักกฎหมายให้ใช้ทรัพยากรของรัฐอย่างประหยัดคุ้มค่า ๒. จัดทำระบบฐานข้อมูลสำหรับการบันทึกการเบิกใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและติดตามได้ ๓. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบหลักภายในสำนักกฎหมายอย่างชัดเจน เพื่อรับผิดชอบในการบันทึก ตรวจสอบการเบิกใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ และการติดตาม
๓. มิติการบริหารจัดการโครงการ	๑. โครงการฝึกอบรม/สัมมนาภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๑. เสียหายต่องบประมาณ ๒. เสียหายต่อการขับเคลื่อนงานของสำนักกฎหมายและของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๑. มีแผนการจัดการโครงการ/กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องตามแผนปฏิบัติราชการหรือภารกิจของสำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยง
		<p>๓. ส่งผลเสียต่อประสิทธิภาพและการบรรลุวิสัยทัศน์เป้าหมายและภารกิจของสำนักกฎหมาย</p>	<p>๒. กำหนดผู้รับผิดชอบและมีกรอบระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน</p> <p>๓. กำหนดให้มีการรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะของแต่ละโครงการ</p> <p>๔. ตรวจสอบเรื่องการเบิกจ่ายค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่ม ให้เป็นไปตามจำนวนและราคาของการเบิกจ่ายค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มให้สอดคล้องกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และราคาตามจริง</p> <p>๕. ตรวจสอบและจัดทำใบเสร็จให้ถูกต้อง</p>
	<p>๒. โครงการฝึกอบรม/สัมมนาภายนอกสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>	<p>๑. เสียหายต่องบประมาณ</p> <p>๒. เสียหายต่อการขับเคลื่อนงานของสำนักกฎหมายและของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>๓. ส่งผลเสียต่อประสิทธิภาพและการบรรลุวิสัยทัศน์เป้าหมายและภารกิจของสำนักกฎหมาย</p>	<p>๑. มีแผนการจัดการโครงการ/กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องตามแผนปฏิบัติราชการหรือภารกิจของสำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>๒. กำหนดผู้รับผิดชอบและมีกรอบระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน</p> <p>๓. กำหนดให้มีการรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะของแต่ละโครงการ</p> <p>๔. ตรวจสอบเรื่องการเบิกจ่ายค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มให้เป็นไปตามจำนวน</p>

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยง
			และราคาของการเบิกจ่าย ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่มให้สอดคล้องกับ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และราคาตามจริง ๕. ตรวจสอบและจัดทำ ใบเสร็จให้ถูกต้อง
๔. มิติการเบิกจ่าย เบี้ยประชุม	เกิดความผิดพลาดจากการ อำพรางหรือปกปิดข้อมูล ของผู้เบิกจ่าย/ผู้นำจ่าย	๑. ส่งผลเสียต่องบประมาณ ๒. เจ้าหน้าที่อาจถูก ดำเนินการทางวินัย/ ถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย ๓. ความเสียหายต่อ ความน่าเชื่อถือ และภาพลักษณ์ขององค์กร	๑. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบหลัก ภายในสำนักฯ เพื่อประสาน ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบ การเบิกจ่ายเบี้ยประชุม กรณีหากมีความผิดพลาด ของระบบเกิดขึ้นจะสามารถ แก้ไขปัญหาได้ทันที่ ๒. มีมาตรการตรวจสอบ และรายงานการเบิกจ่าย เบี้ยประชุมทุกครั้ง
๕. มิติการจัดซื้อ จัดจ้าง	เกิดการเอื้อประโยชน์ ต่อคู่สัญญาบางรายทำให้เกิด ความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสนอ ราคารายอื่น	๑. เกิดความเสียหาย ต่อราชการทำให้อาจได้รับ สินค้าหรือบริการที่ไม่ดี หรือไม่เหมาะสม ๒. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวกับการตรวจร่างสัญญา การจัดซื้อจัดจ้างอาจได้รับ ผลกระทบถูกดำเนินการ ทางวินัยหรือถูกดำเนินคดี ตามกฎหมาย	๑. รณรงค์ ปลุกฝัง สร้างค่านิยมเกี่ยวกับ การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ในวงราชการ ๒. ให้ความรู้เกี่ยวกับ ข้อกฎหมาย กฎ ระเบียบ รวมถึงวิธีหรือแนวทาง การปฏิบัติราชการ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น พระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างถูกต้อง

มิติ	ประเด็นความเสี่ยง	ผลกระทบ	มาตรการป้องกัน ความเสี่ยง
			๓. กำหนดมาตรการ เชิงลงโทษกรณีมีเจ้าหน้าที่ ที่มีพฤติกรรมก่อให้เกิด การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง
๖. มิติการรักษา ความลับ ทางราชการ	ข้อมูล/เอกสารลับ ที่อยู่ใน ความลับหรือความลับ ความลับหรือความลับ	๑. มีผลต่อประสิทธิภาพ ของการเก็บรักษาข้อมูล/ เอกสารที่เป็นความลับ ของทางราชการ ๒. เกิดความเสียหาย ต่อเจ้าของข้อมูลและราชการ ๓. ผลการสอบสวนไม่มี ความน่าเชื่อถืออาจไม่เป็น ที่ยอมรับ	๑. เจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของเรื่อง จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ เก็บรักษาเอกสารลับ เป็นการเฉพาะ ๒. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ต้องควบคุมกำกับ และตรวจสอบ มิให้ผู้อื่นล่วงรู้เกี่ยวกับ การจัดทำเอกสารลับ ยกเว้น เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๓. ระหว่างดำเนินการจัดทำ เอกสารลับจะต้องควบคุม มิให้ข้อมูลรั่วไหล โดยการตั้ง รหัสผ่านในการถึงไฟล์งาน และไม่ให้ผู้อื่นทราบ รหัสผ่านนั้น ๔. มีห้องสำหรับจัดทำ เอกสารลับ

**๗. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใส
และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ของสำนักกฎหมาย เพื่อรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานภายในรอบการรายงาน ไตรมาสที่ ๒ (รอบ ๖ เดือน) ภายในวันศุกร์ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗ ไตรมาสที่ ๓ (รอบ ๙ เดือน) ภายในวันศุกร์ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ และไตรมาสที่ ๔ (รอบ ๑๒ เดือน) ภายในวันจันทร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ ไปยังสำนักนโยบายและแผน เพื่อจักได้รายงานผลการดำเนินการเสนอต่อเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป โดยปรากฏแบบฟอร์ม ดังนี้

**ตารางที่ ๔ : แบบฟอร์มรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต
ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗***

รายงานสถานะผลการดำเนินงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่	
หน่วยงานที่ประเมิน (สำนัก).....	
ชื่อความเสี่ยง/โครงการ/ กิจกรรม	
โอกาส/ความเสี่ยง	☒ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง/ไม่เคยเกิดขึ้น ☐ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม ☐ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ต้องเพิ่มกิจกรรมเพิ่มเติม
สถานะของการ ดำเนินการ การจัดการความเสี่ยง/ โครงการ/กิจกรรม	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้างแต่ยังไม่ครบถ้วน/เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ ดำเนินการแล้วเสร็จ ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม (ระบุรายละเอียดการขอปรับตามแบบการเสนอขอปรับปรุง) ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)

* ตามหนังสือสำนักนโยบายและแผน ที่ สว ๐๐๒๐.๒๐/ว๑๕ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗ เรื่อง แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

บรรณานุกรม

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. “คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยง การทุจริต การจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต สำหรับภาครัฐ และภาคธุรกิจเอกชน.” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗, https://www.pacc.go.th/acoc_2018/uploads/2018/08/Manual5_1.pdf.
- สำนักนโยบายและแผน ที่ สว ๐๐๒๐.๒๐/ว๑๕ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗ เรื่อง แผนปฏิบัติการบริหาร ความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. “การควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO.” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗, https://www.rama.mahidol.ac.th/risk_mgt/th/article/03092016-0912.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. “จรรยาบรรณและแนวทางปฏิบัติที่ดี ในการให้บริการพร้อมทั้งกรณีศึกษา.” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗, <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85944/bth6.pdf>.
- “การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี.” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗, <https://bit.ly/40nxxYm>.